

Latvijas Dzelzceļnieku biedrības Sertificēšanas centrs

Apstiprināts
ar SC izpilddirektora 05.03.2024.gada
Lēmumu Nr.LDzB-SC-3.2.-3/24
Saskaņots ar Ekonomikas ministriju
(26.04.2024. vēstule Nr. 3.3-6/2024/2573N)

Kandidātiem būvprakses
sertifikāta saņemšanai

Sertificēšanas shēmas pielikums

PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS un eksāmena jautājumu tēmas

Dzelzceļa sliežu ceļu būvspeciālistiem
(valsts reglamentētā joma)

Rīga 2024

Saturs

Vispārīgie noteikumi	3.
Aktualizācijas lapa	5.
PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS Valsts reglamentētajām jomām	
Projektēšana. Dzelzceļa sliežu ceļu projektēšana	6.
- Jautājumu tēmas un praktiskie uzdevumi	7.
Būvdarbu vadīšana. Dzelzceļa sliežu ceļu būvdarbu vadīšana un būvuzraudzība	8.
- Jautājumu tēmas un praktiskie uzdevumi	9.
PIELIKUMI – likumi, MK noteikumi, normatīvie akti	10.-11.

Vispārīgie noteikumi

Dokuments – **Profesionālās kvalifikācijas prasības** Dzelzceļa sliežu ceļu būvspeciālistiem, nosaka Pretendentam nepieciešamo dokumentu un specifisko zināšanu apjomu, kas apliecina viņa profesionālo kvalifikāciju un profesionālo kompetenci.

Dzelzceļa sliežu ceļu būvspeciālista sertifikātu var iegūt, ja iegūta izglītība, atbilstoši Būvniecības likuma 13.panta noteiktajām prasībām):

dzeltceļa būvinženiera,
dzeltceļa ekspluatācijas būvinženiera,
dzeltceļa transporta inženiera,
dzeltceļa inženiera,
ceļu būvinženiera,
būvinženiera jomās
vai ar augstākminēto specialitāšu programmām saistītām inženierzinātnes studiju programmām.

Profesionālās kvalifikācijas dokumentālā novērtēšana notiek dokumentā **Procedūras** procedūras apraksta “SERTIFICĒŠANAS SHĒMA valsts reglamentēto jomu būvspeciālistu kompetences novērtēšanai un patstāvīgās prakses uzraudzībai” noteiktajā kārtībā.

Eksaminēšana notiek iepriekšminētās procedūras apraksta kārtībā. Eksāmenā ir teorētiski jautājumi un praktiski uzdevumi, kuri tiek sagatavoti dokumentā **Procedūras** apraksta “NOLIKUMS par kandidātu vai būvspeciālistu kompetences pārbaudi” noteiktajā kārtībā. Eksaminēšanas laikā tiek izmantotas rakstveida zināšanu pārbaudes metodes.

Dokumentu - **Profesionālās kvalifikācijas prasības** izstrādā grupas vadītājs vai tā nozīmēts atbildīgais eksperts piesaistot eksaminētājus, pēc saskaņošanas ar Konsultatīvo padomi (KP), apstiprina centra izpilddirektors ar savu lēmumu.

Dokumenta lapas ir numurētas, dokumentu aktualizējot lapas tiek nomainītas, izmaiņas tiek saskaņotas un apstiprinātas.

Dokuments tiek nepārtraukti pilnveidots sekojot līdzī jaunākajām tendencēm, jaunām tehnoloģijām, būvniecības likumdošanai un būvstandartiem un aktualizēts ne retāk, kā vienu reizi gadā.

Dzelzceļa infrastruktūra ir kompleksa inženierbūve, kurā ietilpst:

- 1) dzeltceļa virsbūve [sliežu ceļi), pārmiju pārvedas, gulšņi, balasts un citi virsbūves elementu piederumi], pārbrauktuves un pārejas;
- 2) zeme zem sliežu ceļiem (zemes klātne un dzeltceļa zemes nodalījuma josla), inženiertehniskās būves (tilti, ceļa pārvadi, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises, komunikāciju kanāli, atbalsta sienas vai aizsargsienas u.tml.);
- 3) robežzīmes un aizsargstādījumi;
- 4) dzeltceļa signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas līnijas, iekārtas vilcienu kustības drošības garantēšanai, pārmiju stāvokļa un signālu regulēšanai, luksofori, signālrādītāji un signālzīmes;
- 5) dzeltceļa telekomunikāciju tīkli;
- 6) dzeltceļa elektroapgādes gaisvadu un kabeļu līnijas, kontakttīkli, transformatoru un vilces apakšstacijas;
- 7) stacijas, izmaiņas punkti un pieturas punkti;
- 8) ēkas un būves, kas nepieciešamas dzeltceļa infrastruktūras objektu uzturēšanai, remontam un lietošanai. (Dzeltceļa likums 4.pants) Sliežu ceļi sadalās: publiskās lietošanas, privātās lietošanas. Pēc to nozīmes: maģistrālie ceļi, pievedceļi, staciju ceļi.

Dzelzceļa sliežu ceļu būvēm izvirzāmo būtisko prasību kopums:

	Projektēšana	Būvdarbu vadīšana un būvuzraudzība
Mehāniskā stiprība un stabilitāte	+	+
Ugunsdrošība	+	+
Vides aizsardzība un higiēna, tai skaitā nekaitīgums	+	+
Lietošanas drošība un vides pieejamība	+	+
Akustika (aizsardzība pret trokšņiem)	+	+
Energoefektivitāte	Neattiecas	Neattiecas
Ilgspējīga dabas resursu izmantošana.	Neattiecas	Neattiecas

Aktualizācijas lapa

Nr.	Datums	Nomainītās lapas	Apstiprinu
1.	08.08.2016.	5.,6.,7.,8.,9.,10.,11.,12.,16.-39.	
2.	08.08.2017.	3., 5.,7.,8.,9.,10.,11.,12.,13.,14.,15.,	
3.	17.09.2018.	3.,5.,6.,7.,8.,9., 10.,11.,12.,13.,14.,15.,	
4.	13.02.2020.	3.,5.,7.,9.,12.,13.	
5.	18.04.2023.	visas lapas	
6.	02.01.2024.	visas lapas	

PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS

Profesionālās kvalifikācijas prasības būvprakses sertifikāta saņemšanai dzelzceļa sliežu ceļu projektēšanā

Lai iegūtu sertifikātu dzelzceļa sliežu ceļu projektēšanā saņemšanu vai darbības sfēru pievienošanu, **Pretendentam jāiesniedz:**

- saskaņā ar MK noteikumiem Nr.169 "Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi" (turpmāk – MK noteikumi Nr.169) 18.punktu, Būvniecības informācijas sistēmas tīmekļvietnē (www.bis.gov.lv) aizpilda tiešsaistes iesnieguma veidlapu sertifikāta saņemšanai vai darbības sfēru pievienošanai, Būvniecības informācijas sistēmā ievadot:
  - informāciju par izglītību, atbilstoši Būvniecības likuma 13.panta noteiktajām prasībām, kas apliecina iegūto kvalifikāciju, un elektroniski pievieno izglītību apliecinoša dokumenta kopiju, ja minētā informācija nav pieejama būvspeciālistu reģistrā. Nepieciešamības gadījumā tiek papildināts ar mācību iestādes izsniegtu apgūto priekšmetu sarakstu un apjomu;
  - darbu sarakstu sertifikātam atbilstošā jomā, specialitātē un darbības sfērā, kuru izpildē persona piedalījies, kā arī kompetences pārbaudes iestādes noteiktos papildu dokumentus un attiecīgās darbības sfēras būvspeciālista apliecinājumu par minimālās praktiskā darba pieredzes programmas izpildi, t.i. ne mazāk kā divus gadus pēdējo septiņu gadu laikā, vai informāciju par specialitātei un darbības sfērai atbilstošu patstāvīgo praksi, ja minētā informācija nav pieejama būvspeciālistu reģistrā (MK Nr.169. 12.2.).
- izziņu, ka persona nav sodīta par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu būvniecības jomā atbilstoši MK noteikumu Nr.169. "Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi" (20.03.2018.) 3.pielikumam, vai tai ir noņemta vai dzēsta sodāmība;
- projektēšanas jomā Kandidāts iesniedz vismaz vienu atbilstoša būvspeciālista vadībā izstrādātu būvprojektu, par kuru ir veikta atzīme par būvatļaujas projektēšanas nosacījumu izpildi, tajā skaitā projekta risinājumu, būvei izvirzāmo būtisko prasību piemērošanas, projekta procesa apraksta, projekta atbilstības normatīvajiem aktiem izvērtēšanas, projekta sadaļu novērtēšana atbilstoši darbības sfērai, projekta sadaļu atbilstība savstarpējās izmantojamības tehniskajām specifikācijām novērtēšana;
- dokuments, kas apliecina maksu par sertificēšanas pakalpojumu.

Kandidātam jānokārto profesionālās kompetences pārbaude rakstveidā LDzB Sertificēšanas centra eksaminēšanas sēdē, kas sastāv no:

- jautājumiem par būvprakses vispārīgiem jautājumiem, normatīvajiem aktiem, tajā skaitā būvprojektēšanas un būvprojekta dokumentāciju, projekta vadību, būvniecības procesa posmiem, autoruzraudzību (skat.Pielikumā);
- Trīs praktiskiem uzdevumiem atbilstoši darbības sfērai.
- Intervija par būvprojektu, kura izstrādē Pretendents ir piedalījies.

Jautājumu tēmas sertifikāta saņemšanai dzelzceļa sliežu ceļu projektēšanā

- Latvijas Republikas un Eiropas Savienības normatīvie dokumenti, kuri regulē dzelzceļa sliežu ceļu būvniecības un projektēšanas procesu.

- Tehniskā projekta izstrādes un saskaņošanas kārtība.
- Tehniskās prasības dzelzceļa sliežu ceļiem.
- Būvniecībā lietotie termini un vispārīgie jēdzieni.
- Dzelzceļa objektu sadalījums pa grupām.
- Būvniecības iecerei nepieciešamā dokumentācija.
- Būvatļauja un to saņemšanas kārtība.
- Projektēšanas nosacījumu izpilde.
- Būvprojekta sastāvdaļas un tā saskaņošanas kārtība.
- Būvprojekta izmaiņas pirms un pēc visu atzīmju būvatļaujā saņemšanas.
- Autoruzraudzības nepieciešamības noteikšana un to veikšana.
- Segto darbu un nozīmīgo konstrukciju aktu saturs.
- Pabeigto darbu nodošana ekspluatācijā.
- Būvspeciālistu obligātā civiltiesiskā apdrošināšana.
- Būvnormatīvi un standarti.
- Savstarpējās izmantojamības tehniskās specifikācijas infrastruktūras apakšsistēmai.
- Intervija par būvprojektu, kura izstrādē Pretendents ir piedalījies.

Praktiskie uzdevumi Dzelzceļa sliežu ceļu projektētājiem:

- Būvprojekta sastāvs, tā saturs, noformējums, tehniskais risinājums.
- Aprēķini saskaņā ar Latvijas standartu LVS 448 “Dzelzceļa aprīkojums. Pasažieru platformas un gājēju pārejas dzelzceļa līnijās ar 1520 mm platumu”.

Profesionālās kvalifikācijas prasības būvprakses sertifikāta saņemšanai dzelzceļa sliežu ceļu būvdarbu vadīšanai

Būvdarbu vadītājs atbilstoši līgumam, būvprojektam vada darbus un procesus, kas tiek veikti būvlaukumā (zemes gabalā) būvniecības procesā, kā arī nodrošina darba drošības, satiksmes drošības un darba likumdošanas ievērošanu šinī procesā vai arī veic būvdarbu būvuzraudzību, pasūtītāja interesēs uzrauga būvniecības gaitu un tās atbilstību līgumam, būvprojektam, būvnormatīviem un likumiem.

Lai iegūtu sertifikātu dzelzceļa sliežu ceļu būvdarbu vadīšanai un būvuzraudzībai, **Pretendentam jāiesniedz:**

- Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.169 "Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi" (turpmāk - MK noteikumi Nr.169) 18.punktu persona Būvniecības informācijas sistēmas tīmekļvietnē (www.bis.gov.lv) aizpilda tiešsaistes iesnieguma veidlapu sertifikāta saņemšanai vai darbības sfēru pievienošanai, Būvniecības informācijas sistēmā ievadot:
  - informāciju par izglītību, atbilstoši Būvniecības likuma 13.panta noteiktām prasībām, kas apliecina iegūto kvalifikāciju, un elektroniski pievieno izglītību apliecināša dokumenta kopiju, ja minētā informācija nav pieejama būvspeciālistu reģistrā. Nepieciešamības gadījumā tiek papildināts ar mācību iestādes izsniegtu apgūto priekšmetu sarakstu un apjomu;
  - darbu sarakstu sertifikātam atbilstošā jomā, specialitātē un darbības sfērā, kuru izpildē persona piedalījies, kā arī kompetences pārbaudes iestādes noteiktos papildu dokumentus un attiecīgās darbības sfēras būvspeciālista apliecinājumu par minimālās praktiskā darba pieredzes programmas izpildi, t.i. ne mazāk kā divus gadus pēdējo septiņu gadu laikā, vai informāciju par specialitātei un darbības sfērai atbilstošu patstāvīgo praksi, ja minētā informācija nav pieejama būvspeciālistu reģistrā (MK Nr.169. 12.2.).
- Izziņu, ka persona nav sodīta par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu būvniecības jomā atbilstoši MK noteikumu Nr.169. "Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi" (20.03.2018.) 3.pielikumam, vai tai ir noņemta vai dzēsta sodāmība.
- Dokuments, kas apliecina maksu par sertificēšanas pakalpojumu.

Kandidātam jānokārto zināšanu pārbaude rakstveidā LDzB Sertificēšanas centra eksaminēšanas sēdē, kas sastāv no:

Jautājumu tēmas sertifikāta saņemšanai dzelzceļa sliežu ceļu būvdarbu vadīšanai:

- Latvijas Republikas un Eiropas Savienības normatīvie dokumenti, kuri regulē dzelzceļa sliežu ceļu būvniecības, uzraudzības un projektēšanas procesu.
- Būvniecībā lietotie termini un vispārīgie jēdzieni.
- Dzelzceļa objektu sadalījums pa grupām.
- Būvatļauja un to saņemšanas kārtība.
- Būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpilde.
- Būvuzraudzības nepieciešamības noteikšana.
- Būvuzraudzības plāns.
- Būvuzrauga pienākumi un tiesības.
- Atskaite par būvuzraudzību būvobjektā.

- Būvprojekta izmaiņas pirms un pēc visu atzīmju saņemšanas.
- Būvdarbu kvalitātes kontroles kārtība.
- Būvizstrādājumu tirgus uzraudzības kārtība.
- Segto darbu un nozīmīgo konstrukciju aktu saturs.
- Atzīmju no tehnisko noteikumu izsniedzējiem saņemšanas kārtība.
- Pabeigto darbu nodošana ekspluatācijā.
- Būvspeciālistu obligātā civiltiesiskā apdrošināšana.
- Būvnormatīvi un standarti.
- Savstarpējās izmantojamības tehniskās specifikācijas infrastruktūras apakšsistēmai.

Praktiskie uzdevumi sliežu ceļa saimniecības būvdarbu vadīšanā :

- Augstas detalizācijas topogrāfiskās informācijas lasīšana.
- Sliežu ceļa garenprofila lasīšana.
- Tehniskā projekta rasējumu lasīšana.
- Būvizstrādājumu atbilstības noteikšana.

Pielikumi

1.pielikums

Galvenie normatīvie dokumenti, kas regulē vai apraksta dzelzceļa sliežu ceļu projektēšanu

1.Likumi

- 1.1. Dzelzceļa likums;
- 1.2. Būvniecības likums;
- 1.3. Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu";
- 1.4. Likums "Par atbilstības novērtēšanu".

2.LR Ministru kabineta noteikumi

- 2.1. 19.08.2014. MK noteikumi Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi";
- 2.2. 13.01.2015. MK noteikumi Nr.18 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību";
- 2.3. 01.02.2005. MK noteikumi Nr.79 "Dzelzceļa zemes nodalījuma joslas ekspluatācijas noteikumi";
- 2.4. 02.09.2014. MK noteikumi Nr.530 "Dzelzceļa būvnoteikumi";
- 2.5. 28.08.2018. MK noteikumi Nr.545 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 202-18 "Būvniecības ieceres dokumentācijas noformēšana";
- 2.6. 30.09.2014. MK noteikumi Nr. 574 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 008-14 "Inženiertīklu izvietojums";
- 2.7. 20.10.1998. MK noteikumi Nr.411 "Noteikumi par stratēģiskās un reģionālās nozīmes dzelzceļa infrastruktūras iedalījumu";
- 2.8. 28.11.2023. MK noteikumi Nr.680 "Dzelzceļa ekspluatācijas noteikumi";
- 2.9. 06.10.1998. MK noteikumi Nr.392 "Dzelzceļa pārbrauktuvju un pāreju ierīkošanas, aprīkošanas, apkalpošanas un slēgšanas noteikumi";
- 2.10. 25.03.2014. MK noteikumi Nr.156 "Būvizstrādājumu tirgus uzraudzības kārtība";
- 2.11. 15.12.1998. MK noteikumi Nr.457 "Dzelzceļa aizsargjoslu noteikšanas metodika";
- 2.12. 30.06.2015. MK noteikumi Nr.330 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 501-15 "Būvizmaksu noteikšanas kārtība", Latvijas būvnormatīvs LBN 501-15 "Būvizmaksu noteikšanas kārtība"
- 2.13. 19.08.2014. MK noteikumi Nr.502 " Noteikumi par būvspeciālistu un būvdarbu veicēju civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu";
- 2.14. Latvijas standarts LVS 282 "Dzelzceļa būvju tuvinājumu un ritošā sastāva gabarīti";
- 2.15. Latvijas standarts LVS 448 "Dzelzceļa aprīkojums. Pasažieru platformas un gājēju pārejas dzelzceļa līnijās ar 1520mm platumu";
- 2.16. Latvijas standarts LVS 452 "Dzelzceļa aprīkojums. Signālzīmes un signālrādītāji".

3.Citi normatīvie akti

- 3.1. Eirokodeksi;
- 3.2. KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 1299/2014 (2014. gada 18. novembris) par savstarpējas izmantojamības tehniskajām specifikācijām Eiropas Savienības dzelzceļu sistēmas infrastruktūras apakšsistēmai;
- 3.3. KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 1300/2014 (2014. gada 18. novembris) par savstarpējas izmantojamības tehniskajām specifikācijām attiecībā uz Savienības dzelzceļa sistēmas pieejamību personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām.

Galvenie normatīvie dokumenti, kas regulē vai apraksta dzelzceļa sliežu ceļu būvdarbu vadīšanu

1.Likumi

- 1.1. Dzelzceļa likums;
- 1.2. Būvniecības likums;
- 1.3. Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu";
- 1.4. Likums "Par atbilstības novērtēšanu".

2.LR Ministru kabineta noteikumi

- 2.1. 19.08.2014. MK noteikumi Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi";
- 2.2. 13.01.2015. MK noteikumi Nr.18 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību ";
- 2.3. 02.09.2014. MK noteikumi Nr.530 "Dzelzceļa būvnoteikumi";
- 2.4. 09.06.2020. MK noteikumi Nr.375 "Dzelzceļa drošības noteikumi";
- 2.5. 28.11.2023. MK noteikumi Nr.680 "Dzelzceļa ekspluatācijas noteikumi";
- 2.6. 25.03.2014. MK noteikumi Nr.156 "Būvizstrādājumu tirgus uzraudzības kārtība";
- 2.7. 30.09.2014. MK noteikumi Nr. 574 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 008-14 "Inženiertīklu izvietojums";
- 2.8. 03.05.2017. MK noteikumi Nr.239 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 501-17 "Būvizmaksu noteikšanas kārtība"", Latvijas būvnormatīvs LBN 501-17 "Būvizmaksu noteikšanas kārtība";
- 2.9. 16.06.2015. MK noteikumi Nr.325 " Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 305-15 "Ģeodēziskie darbi būvniecībā" ", Latvijas būvnormatīvs LBN 305-15 "Ģeodēziskie darbi būvniecībā";
- 2.10. 19.08.2014. MK noteikumi Nr.502 " Noteikumi par būvspeciālistu un būvdarbu veicēju civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu";
- 2.11. 06.10.1998. MK noteikumi Nr.392 "Dzelzceļa pārbrauktuvju un pāreju ierīkošanas, aprīkošanas, apkalpošanas un slēgšanas noteikumi";
- 2.12. 01.02.2005. MK noteikumi Nr.79 "Dzelzceļa zemes nodalījuma joslas ekspluatācijas noteikumi";
- 2.13. 25.02.2003. MK noteikumi Nr.92 "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus";
- 2.14. Latvijas standarts LVS 282 "Dzelzceļa būvju tuvinājumu un ritošā sastāva gabarīti";
- 2.15. Latvijas standarts LVS 448 "Dzelzceļa aprīkojums. Pasažieru platformas un gājēju pārejas dzelzceļa līnijās ar 1520mm platumu";
- 2.16. Latvijas standarts LVS 452 "Dzelzceļa aprīkojums. Signālzīmes un signālrādītāji".

3.Citi normatīvie akti

- 3.1. Eirokodeksi.
- 3.2. KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 1299/2014 (2014. gada 18. novembris) par savstarpējas izmantojamības tehniskajām specifikācijām Eiropas Savienības dzelzceļu sistēmas infrastruktūras apakšsistēmai;
- 3.3. KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 1300/2014 (2014. gada 18. novembris) par savstarpējas izmantojamības tehniskajām specifikācijām attiecībā uz Savienības dzelzceļa sistēmas pieejamību personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām.

Saskaņots: KP 04.03.2024.